

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26P/101/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120207364
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Topolčanská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120207364.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Z.: Š., R.. XX.XX.XXXX, T., R.. XX.XX.XXXX O. O., R.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov: matky, K. Z., Š. V. I. W., T. D. N. XXX, A. I., T.. Č.. D. H. XX, právne zastúpenej JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou so sídlom R.. I.. O. XXXX/XXA, T. a otca, K. Z., Š. V.Č. I. W., T. D. N. XXX, A. I., o návrhu matky aj otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom takto

rozhodol:

1. Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

I. "Maloleté deti Z.: T., R.. XX.XX.XXXX O. O., R.. XX.XX.XXXX sa dočasne, do rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, p o n e c h á v a j ú v osobnej starostlivosti matky K. Z..

II. Otcovi detí K. Z. sa dočasne, do rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, u k l a d á povinnosť odovzdať maloletého Š. Z., R.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky K. Z..

III. Otcovi detí sa n a r i a d ť u j e platiť výživné na maloletého Š. mesačne sumou po 50,- Eur, na maloletého T. mesačne sumou po 50,- Eur a na maloletú O. mesačne sumou po 30,- Eur, k rukám matky, vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred."

2. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletého T. Z., R.. XX.XX.XXXX s a z a m i e t a .

3. Z a č í n a s a bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Q. Z., R.. XX.XX.XXXX.

4. Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

I. „Maloletá Q. Z., R.. XX.XX.XXXX sa dočasne, do rozhodnutia vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, p o n e c h á v a v osobnej starostlivosti otca K. Z..

II. Matke detí sa n a r i a d ť u j e platiť výživné na maloletú Q. mesačne sumou po 70,- Eur, k rukám otca, vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred."

5. Z r u š u j ú s a uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. 31P/179/2019-35 zo dňa 03.10.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27CoP/2/2020-88 zo dňa 23.01.2020 a uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. 31P/179/2019-71 zo dňa 07.11.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27CoP/3/2020-94 zo dňa 23.01.2020, ktorými bol upravený styk rodičov s maloletými deťmi.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka detí svojím návrhom, doručeným súdu dňa 21.10.2020 žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by maloleté deti Š., T. O. O. zveril do jej osobnej starostlivosti a otca detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého Š. sumou 80,- Eur, maloletého T. sumou 80,- Eur a maloletej O. sumou 60,- Eur mesačne. V návrhu uviedla, že maloleté deti pochádzajú z doposiaľ platného manželstva, na Okresnom súde Trenčín však je vedené konanie o rozvod manželstva pod spisovou značkou 31P/179/2019. Po rozchode rodičov zostali maloletá Q., Š. O. T. v starostlivosti otca a maloletá O. zostala v starostlivosti matky, ktorá sa zo spoločnej domácnosti odsťahovala. Stretávanie rodičov s deťmi bolo upravené súdnym rozhodnutím, k stretávaniu matky s deťmi napriek tomu nedochádzalo, a to predovšetkým z dôvodu aktívneho vplyvu otca, ktorý deti na stretnutia nepripravoval, naopak svoje frustrácie z ukončenia vzťahu s matkou detí riešil výlučne cez deti. Na základe rozhodnutia súdu v konaní o rozvod manželstva rodina v rámci výchovného opatrenia navštevuje klinickú psychologičku. Otec však odmieta vodiť deti na sedenia, pokiaľ sa tam majú stretnúť s matkou, psychologičke zasiela správy, z ktorých je zrejmé, že si aj u nej presadzuje svoje riešenia, svoje predstavy, vyčíta psychologičke spôsob jej práce, jej požiadavky, odmietal v sedeniach pokračovať. Zo správy klinickej psychologičky A.. Z. U. zo dňa 10.09.2020 vyplýva, že zistila, že obava detí o rozhodnutie ohľadom bývania je neúmerne akcentovaná, deti negatívne kontrolujú svoje správanie; deti sa intenzívne pred sebou kontrolujú a obávajú sa urobiť gesto, ktoré súvisí s prejavmi afiliácie voči matke; u detí dochádza k situačným obranám a parentifikácii, správajú sa v intenciách eliminácie hnevu a úzkosti otca, súčasne prežívajú neurotické prejavy viny voči matke; správanie sa Š. voči matke je v prítomnosti otca iné ako v prítomnosti matky. Zo správy ďalej vyplýva, že otec detí sa neadekvátne dopytuje na rozhodnutia, ktoré nezodpovedajú vývinovej zrelosti a autonómne rastu detí, prenáša na nich neúmernú zodpovednosť; príčiny za vlastné prežívanie alebo prežívanie detí otec pripisuje druhým; otec má tendenciu riadiť proces intervencií, kladie v ňom podmienky, ktoré však psychologička nemôže akceptovať vzhľadom na podporu zdravého vývinu detí; u otca dochádza k zamieňaniu rodičovskej a partnerskej role u najstaršej dcéry. Matka ďalej v návrhu uvádza, že rodičia sa pravidelne zúčastňovali aj mediačných stretnutí iniciovaných ÚPSVaR Trenčín, ale žiadne psychologické sedenia doteraz nedokázali zmeniť postoj otca detí k matke, či spôsob jeho jednaní s deťmi, zabezpečenie stretávania sa detí s matkou, či akúkoľvek normalizáciu vzťahov v rodine. Napriek enormnej snahe otca, aby sa deti nestretávali s matkou, odmietali ju a úplne ju vymazali zo života, začal matku vyhľadávať maloletý T.. Ten s ňou chcel tráviť čas aj napriek tomu, že si to otec neželal, a toto sa mu občas aj podarilo, samozrejme bez vedomia otca. Dňa 20.10.2020 maloletý T. z požičaného mobilu zavolať matke, že chce bývať s ňou a už nechce byť u otca. V ten deň z vyučovania odišiel k matke s tým, že už bude bývať u nej. Otec v ten deň popoludní slovne atakoval synovu triednu učiteľku a domáhal sa stretnutia s riaditeľom školy. Vo večerných hodinách matka išla k otcovi zobrať učebnice, oblečenie a preukaz poistenca maloletého, tieto veci jej však otec dieťaťa odmietol vydať. Napriek želaniu maloletého T., otec tohto odmietal nechať u matky a aj v neskorých večerných hodinách sa dobíjal do domu, kde matka žije. Maloletý T. sa matke zdôveril, že u matky chce byť aj maloletý Š., ale sa to bojí povedať pred otcom a maloletou Q.. Otec dňa 21.10.2020 na ulici pristavil dieťa, ktoré maloletému T. požičalo mobil, aby mohol zavolať matke a začal si okolnosti požičania mobilu vybavovať s ním. Dieťa však bolo v sprievode svojho rodiča, ktorý konanie otca zastavil. Matka ďalej uviedla, že nie je v záujme žiadneho dieťaťa, aby bolo v starostlivosti psychicky nevysporiadaného rodiča. Otec evidentne pred deťmi rieši všetky manželské problémy či problémy starostlivosti o deti. Jeho vplyv na deti je zničujúci a tieto si samé hľadajú cestu, ako sa z toxického prostredia vymaniť. Napriek snahe otca o úplnú elimináciu matky zo života detí si jeden zo synov našiel cestu, ako byť s matkou, ktorej prítomnosť mu je otcom odopieraná. Maloleté dieťa nemôže byť stresované frustráciami labilného rodiča a týmto manipulované. Od času, odkedy je maloletý T. u matky, je matka i celá jej rodina neustále atakovaná otcom, ten sa domáha, aby sa syn vrátil domov, domáha sa aj maloletej O., ktorá je dlhodobo v starostlivosti matky a matka má dôvodnú obavu, že otec chce maloletú O. zobrať k sebe a neakceptovať doteraz zaužívaný konsenzus starostlivosti, keďže starostlivosť o deti nie je doposiaľ súdom upravená. Matka je dlhodobo presvedčená, že maloleté deti, okrem najstaršej Q., ktorá je plne ovplyvnená otcom, chcú byť s ňou a nemôžu len preto, že to otec nedovolí. Otec nerešpektuje žiadne dohody, dlhodobé sedenia rodičov u rôznych odborníkov taktiež nemajú žiaden efekt. Od odchodu T. od otca, sa psychotické správanie otca zhoršuje, domáha sa stretnutí so synom, až obťažujúcim spôsobom oslovuje ľudí, ktorí rodinu poznajú.

2. Otec detí vo svojom vyjadrení zo dňa 26.10.2020 uviedol, že s návrhom matky, aby Š. O. T. boli zverení do jej osobnej starostlivosti nesúhlasí. Zároveň vo svojom podaní uviedol, že podáva protinávrh, ktorým žiada, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by dočasne zveril maloletého T. do jeho osobnej starostlivosti. Návrh matky otec považuje za nedôvodný, nakoľko aj Krajský súd v Trenčíne vo svojom rozhodnutí, ktorým dočasne upravil styk matky s deťmi, rozvinul potrebu a dôležitosť zachovať deti spolu, nerozštiepovať ich. Je nelogické konanie matky, aby táto v svojom návrhu zámerne neriešila najstaršiu dcéru Q.. Všetky tri staršie deti odmietajú chodiť k matke, tak prečo matka chce zveriť len synov, prečo chce deti rozdeliť, robiť medzi nimi rozdiely alebo ich snád' doslova rozoštváť, prehlbovať v nich neistotu a zraňovať ich. Tvrdenie matky, že aj syn Š. chce ísť k nej, je klamstvo. Maloletý totiž pred kolíznou opatrovníčkou uviedol, že nechce ísť bývať k matke a chce zostať s otcom. Maloletý T. je podľa otca nerozhodný, keď svoje zotrvanie u matky podmieňuje prítomnosťou staršieho brata Š., ktorý však k matke nechce ísť. Otec poukazoval na to, že je potrebné zachovať staršie deti spoločne a netrať ich spoločné puto. Ďalej poukázal na to, že matka presadzuje svoje požiadavky bez ohľadu na deti. Nedbá na to, že svojou požiadavkou vytrhne deti z ich známeho prostredia aj od ich kamarátov. Otec ďalej uviedol, že v jeho domácnosti majú synovia svoju vlastnú izbu nastavenú na ich potreby ako aj upravenú zdravotne z dôvodu ich alergií. Na realizáciu takýchto opatrení matka nemá kapacitu, býva v nevhodných podmienkach. Okrem toho chlapci aktívne hrajú futbal, kde nebude realizovateľné, aby ich matka na tieto tréningy vozila, keďže býva mimo obce A. I., kde sa futbal realizuje. Okrem toho otec chlapcom vytvoril súkromné väčšie tréningové ihrisko, aby mohli každý deň trénovať. Aj do školy by deti museli cestovať, prípadne čakať niekoľko hodín, kým matka skončí v práci a vyzdvihne ich. Otec sa obáva aj toho, že matka by deti izolovala od otca, od starých rodičov a ostatnej rodiny z otcovej strany. Toto všetko nasvedčuje sebeckosti matkou podaného návrhu. K okolnosti odchodu T. zo školy priamo k matke otec uviedol, že uvedené prešetroval priamo v škole u triednej učiteľky, riaditeľa školy či spolužiakov maloletého. Takto zistil, že deti počas vyučovania nemôžu mať mobilné telefóny, a synova spolužiačka mala od matky maloletého prikázané, aby dala jeho synovi telefón, na ktorý mu potom volala matka. Tieto udalosti preto nasvedčujú tomu, že dieťa neodišlo k matke dobrovoľne, ak vôbec išlo samé a nebolo prinútené. Ako rodič, ktorý sa po odchode matky, stará 14 mesiacov o tri maloleté deti a zabezpečuje im bezproblémovú pravidelnú školskú dochádzku, nebol informovaný o vyššieuvedenej udalosti, naopak bola pred ním zatajovaná a pedagógovia ho dokonca zavádzali. Matka od danej udalosti drží dieťa vo svojej domácnosti s odôvodnením, že je s ním na OČR. Nebyť synových spolužiakov a kamarátov, ktorý sa na neho obrátili s otázkami, či je T. v poriadku a následne mu objasnili dianie v škole v daný deň, ani by ako otec nevedel, čo sa jeho synovi v škole stalo. Z uvedeného dôvodu podal aj sťažnosť na školskú inšpekciu, pretože sa javí, že škola po dohode s matkou konala poza jeho chrbát a dieťa tak bolo unesené zo školského zariadenia. Správanie matky otec považuje za škodlivé pre dieťa a jej snaha odizolovať dieťa od iných osôb je prejavom skratového konania matky detí. Matka dieťa manipuluje a chce si od neho násilným spôsobom vynútiť lepší vzťah. Otec poukázal na to, že samotný ÚPSVaR Trenčín pred časom podal podnet na stíhanie matky vo veci fyzického a psychického týrania dcéry Q., ktorého sa mala dopustiť v čase spoločného bývania, kde v súčasnosti prebieha znalecké dokazovanie. Z konania matky je zrejмый jej zámer vyvolať napätie u detí a najmä u Q., ktorá má vypovedať pred súdnou znalkyňou v snahe ovplyvniť jej výpoveď a vyšetrovanie v prospech matky. Nie je v záujme detí, aby boli za takýchto okolností „prinútené“ bývať u matky, navyše ak by sa tým mali narušiť ich vzájomné súrodenecké väzby. Návrh matky v časti zverenia synov T. a Š. do jej osobnej starostlivosti otec žiadal zamietnuť v celom rozsahu.

3. Pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení sa súd oboznámil s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia, s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ilustráciami účastníkov v Registri obyvateľov SR a v Sociálnej poisťovni, správou kolízneho opatrovníka z prešetrovania pomerov v rodine zo dňa 23.10.2020, doplňujúcim podaním matky a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Maloleté deti Q., Š., T. O. O. pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré je doposiaľ platné. Manželia od 22.08.2019 nežijú v spoločnej domácnosti, kedy sa z nej odsťahovala matka spolu s najmladšou dcérou O.. Ostatné deti zostali v osobnej starostlivosti otca. Na tunajšom súde pod spisovou značkou 34P/180/2019 prebieha konanie o rozvod manželstva. V uvedenom konaní Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 34P/180/2019-118 zo dňa 12.03.2020 nariadil rodičom a maloletým deťom výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u klinického psychológa A.. K.. O.. S. Z. U. N.. (ďalej len „klinická psychologička“). Uvedené poradenstvo doposiaľ prebieha, napriek tomu bude vo veci nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvia poradenská psychológia za účelom zistenia najvhodnejšieho výchovného prostredia pre maloleté deti, keďže na tomto sa rodičia

detí nevedia dohodnúť. Na Okresnom súde Trenčín ďalej pod spisovou značkou 31P/179/2019 prebieha konanie o návrhu matky ako aj otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Každý z rodičov v tomto konaní žiada všetky štyri deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a druhého rodiča žiada zaviazat' povinnosťou prispievať na ich výživu. Vo veci nebolo doposiaľ rozhodnuté, posledné pojednávanie konané dňa 17.09.2020 bolo odročené na neurčito do ukončenia poradenstva rodičov s maloletými deťmi, ktoré bolo nariadené v konaní o rozvod manželstva.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 23.10.2020 z prešetrenia pomerov mal súd za preukázané, že otec s maloletými deťmi žije v rodinnom dome, náklady na domácnosť tvoria poplatok za elektriku 64,- Eur, vodu majú z vlastnej studne, v zime je dom vykurovaný drevom. Otec je t. č. bez zamestnania, poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 480,- Eur, od 02.11.2020 by mal nastúpiť do zamestnania, kde by mal dosahovať príjem vo výške cca 700,- Eur netto. Otec prezentoval, že s návrhom matky nesúhlasí a on sám nemá vedomosť o tom, ako došlo k tomu, že maloletý odišiel k matke. Podľa jeho názoru sú tieto okolnosti nevysvetlené a záhadné. Otec potvrdil, že pre syna si v daný deň bol u matky v sprievode polície, syn s ním odmietol ísť, ale údajne ho do dverí niekto posunul. Matka mu odmieta dať syna k telefónu. Uviedol, že Š. v daný večer plakal, odchod brata berie ako zradu. Záverom otec konštatoval, že ak sa maloletý vyjadrí, že chce zostať u matky, bude to rešpektovať. Tiež uviedol, že bude žiadať o zverenie maloletej O. do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko táto už chodí do škôlky. Dňa 22.10.2020 bol na pôde školy, za súhlasu oboch rodičov, vykonaný pohovor s maloletým Š., ktorý bol vedený bez prítomnosti personálu školy. Š. uviedol, že on k mame ísť bývať nechce, on chce zostať u otca. Ďalej uviedol, že T. išiel k mame preto, lebo mu kúpila hry na PlayStation a špeciálnu pištoľ. On sám nevedel, že brat chce ísť k mame, zistil to, až keď neprišiel domov. On k matke ísť nechce, bojí sa tam ísť, lebo má zlé schody a na povale má veľa vecí a môže sa prepadnúť. V dome matky je tiež zlá zásuvka a trčia z nej drôty. Na otázku, že ak by mama tieto veci dala do poriadku, či by k nej išiel, uviedol, že nie, lebo mama robila zle Q., „húkala“ po nej, zatvárala ju vonku. Chodili s tatom na výlety do Bešeňovej alebo do Brodu, do Brodu chodila aj mama, ale nevenovala sa im. Vozil ich tato aj sa im venoval. Doma je mu dobre, tato nekričí, ale Q. áno. Ona máva také „stavy“, rozkazuje, čo majú robiť a vtedy to nie je dobré. Za bratom je mu smutno, aj plakal. Podľa maloletého, mama chodí k ich domu každý druhý víkend iba s políciou. S mamou nechce byť, lebo ona chce iba peniaze za to, keď budú s ňou bývať. Na otázku, odkiaľ má túto informáciu, maloletý neodpovedal. Na otázku po čom veľmi túži, odpovedal, že aby sa vrátila O. aj T., ale mama nie. Pri šetrení pomerov u matky bolo zistené, že táto žije v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve nevlastného otca matky. Náklady na bývanie predstavujú 80,- Eur mesačne za plyn a elektrinu a 25,- Eur polročne za vodu. Matka pracuje v materskej škole v A. I. a dosahuje príjem vo výške 805,- Eur brutto. Matka pri rozhovore uviedla, že na podanom návrhu trvá. S maloletým T. sa stretávala tajne u jeho kamaráta, otec o tom nevedel. Maloletý T. sa údajne otca bojí, mal a má obavy z jeho neprimeraných reakcií. So synom si matka telefonovala prostredníctvom spolužiačky D.. T. matke uviedol, že aj Š. chce ísť od otca, bojí sa ho. Maloletý jej dňa 22.10.2020 volal, že chce ísť k nej domov a chce s ňou aj bývať. Maloletého teda zobrala k sebe domov a túto skutočnosť oznámila otcovi. Potvrdila, že otec si po syna prišiel aj s hliadkou polície a T. sa vyjadril, že k nemu ísť nechce. Veci maloletého jej otec odmietol odovzdať. Maloletého kontaktovala telefonicky sestra Q., ale on sa s ňou nechcel rozprávať s odôvodnením, že ona bude nadávať. Maloletý vyjadril pred matkou obavy, ako bude chodiť do školy, čo má urobiť, keď príde otec, či s ním bude musieť ísť, lebo on nechce a podobne. Tiež sa obáva, že v škole za ním príde sestra a bude mu nadávať. Matka potvrdila skutočnosť, že maloletý je prechladnutý a je s ním na OČR. Matka syna s dôvodmi jeho odchodu od otca nekonfrontovala, rešpektuje vážnosť situácie a jeho psychické rozpoloženie. Matka má vážne obavy, že otec bude svojím správaním ovplyvňovať odchod maloletého zo školy, tiež sa domnieva, že je schopný vziať si maloletú O. zo škôlky a nevrátiť jej ju. Pri pohovore s maloletým T. v domácnosti matky, bez prítomnosti matky, bolo zistené, že maloletý T. si želá zostať bývať u matky a chce tu byť natrvalo. Neprišiel iba na pár dní, chce tu byť nastálo. Na otázku, prečo sa takto rozhodol, neodpovedal. Má predstavu, že do školy bude chodiť s mamou, ktorá pracuje vo vedľajšej budove a poobede pôjde k mame do práce, urobí si tam úlohy a potom pôjdu spolu domov, autobusom nepôjde. U mamy sa mu páči, je spokojný. Podľa jeho slov u otca sestra Q. neustále diktovala, čo majú robiť, strašne mu to „liezlo na nervy“, oni ju s bratom aj tak neposlúchali. Maloletý o dôvodoch svojho odchodu rozprávať nechcel. Jednoznačne však sám opakovane uviedol, že k otcovi sa vrátiť nechce. Záverom správy kolízny opatrovník uvádza, že má za to, že v danom momente je v živote detí nevyhnutný zásah súdu. Viac ako jeden rok s rodinou pracuje tím odborníkov za účelom zlepšenia vzťahov medzi rodičmi, medzi matkou a deťmi, maloletí navštevujú klinickú psychologičku, podstúpili množstvo pohovorov zo strany ÚPSVaR, boli svedkami

zásahov polície, konfliktov a incidentov. Kolízny opatrovník môže konštatovať, že situácia v ich živote sa komplikuje a zhoršuje, deti sú v neistote, žijú v obavách, napätí a strachu, čo je evidentné už pri vedení pohovorov s nimi. Kolízny opatrovník má za to, že dočasná úprava práv a povinností zmierni napätú situáciu v rodine a bude predpokladom pre ďalšie pokračovanie práce odborníkov s rodinou. S ohľadom na uvedené navrhol dočasne ponechať maloletého T. a maloletú O. v osobnej starostlivosti matky a otcovi určiť primerané výživného jeho príjmovým a majetkovým pomerom.

6. Matka detí v doplňujúcom podaní zo dňa 27.10.2020 uviedla, že po tom, čo maloletý T. opustil domácnosť otca, otec sa intenzívne domáhal vysvetlenia tohto kroku od triednej učiteľky maloletého, dokonca si vec chcel riešiť s dieťaťom, ktoré maloletému požičalo mobil, aby mohol zavolať matke. V pondelok 26.10.2020, otec napriek zákazu vstupu rodičov do budovy školy z dôvodu epidemiologickej situácie, do tejto vošiel a v triede maloletého si od detí začal zisťovať informácie. Deti sa ho boja, triedna učiteľka ich po skončení vyučovania musela ísť vystrojiť domov. Otec neustále atakuje triednu učiteľku ako aj riaditeľa školy i maloletú spolužiačku, ktorá synovi požičala svoj mobilný telefón. Je zrejmé, že konanie otca detí nad bežný štandard zasahuje do životov iných ľudí. Maloletý T. má dôvodný strach riešiť veci bežne, voľne a toto je dôvod, prečo má sám v sebe nevyriešené fungovanie výlučne s mamou - odprevádzanie do školy a zo školy.

7. Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 31P/179/2019-35 zo dňa 03.10.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27CoP/2/2020-88 zo dňa 23.01.2020 nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletou O. každý nepárny týždeň od soboty od 08.00 hod do nedele do 18.00 hod s tým, že si ju vyzdvihne v stanovenom čase v mieste bydliska matky, kde jej ju aj v stanovenom čase odovzdá. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.02.2020. Ďalej Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 31P/179/2019-71 zo dňa 07.11.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27CoP/3/2020-94 zo dňa 23.01.2020 nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého je matka detí oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi Q., Š. O. T. každý párny týždeň od soboty od 08.00 hod do nedele do 18.00 hod s tým, že si deti vyzdvihne v stanovenom čase a v mieste bydliska otca, kde deti aj v stanovenom čase odovzdá. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.02.2020.

8. Z obsahu spisu Okresného súdu Trenčín č. k. 34P/180/2019 (konanie o rozvod manželstva) mal súd zo správy klinickej psychologičky A.. K.. O.. S. Z. U., N.. o priebehu výchovného opatrenia, ktoré s rodinou na základe rozhodnutia súdu realizuje, za preukázané, že otec spočiatku odmietal chodiť na sedenia s deťmi v prípade, že na nich bude aj matka detí. Matka je v kontakte s deťmi nepomerne znevýhodnená voči otcovi, matka disponuje senzitivnosťou na potreby detí. Otec sa neadekvátne maloletých detí dopytuje na rozhodnutia, ktoré nezodpovedajú ich vývinovej zrelosti a autonómnemu rastu, tým na ne prenáša neúmernú zodpovednosť a podporuje nezdravú intelektualizáciu a štiepenie. Ďalej otec príčiny za vlastné prežívanie alebo prežívanie detí pripisuje druhým. U otca tiež dochádza k zamieňaniu rodičovskej a partnerskej role voči Q. vzhľadom na riadenie výchovy. Navyše otec detí má tendenciu riadiť proces intervencií a kladiť v ňom podmienky, ktoré nie je možné akceptovať vzhľadom na podporu zdravého vývinu detí a reštrukturalizácie postojov v intenciách výchovného opatrenia. Ďalej z emailovej komunikácie klinickej psychologičky s rodičmi mal súd za preukázané, že otec odsudzuje matku detí za to, že sa rozhodla odísť zo spoločnej domácnosti. Otec tiež uvádza, že správanie sa matky k deťom je len klamstvo a fraška. Otec ďalej spochybňuje sedenia u psychologičky, a tiež uvádza, že sľúbil deťom, že O. bude žiť s nimi, a matka sa už do ich domu nikdy nevráti. Prezentuje, že nedokáže matke detí odpustiť, potrebuje na to čas. Klinická psychologička apeluje na rodičov, aby títo milovali všetky svoje deti bezpodmienečným spôsobom, s jasným usmernením a láskavou podporou, a nezamieňali vlastné potreby s ich potrebami. Súrodenci si nájdu cestu k sebe, ak ich v tom podporia ako rodičia a naučia sa vzájomnej úcte a láskyplnému rešpektu inakosti a jedinečnosti.

9. O predpokladoch pre nariadenie neodkladného opatrenia a jeho dôsledkoch platia ustanovenia § 324 - 328 Civilného sporového poriadku.

10. Podľa § 2 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

12. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

17. Cieľom tohto ustanovenia je zakotviť v zákone právo maloletého dieťaťa vyjadriť slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a to jednak v rodine a jednak v súdnom konaní. Toto právo vychádza z článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa.

18. Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená za predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Na nariadenie neodkladného opatrenia je nutné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa.

19. V náleze Najvyššieho súdu SR v konaní 3 Cdo/203/2011 sa uvádza: „Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení v dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou najmä naliehavosťou riešenia“.

20. Podľa § 330 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

21. Podľa § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konanie bez návrhu súd vydá uznesenie.

22. V danom prípade možno konštatovať, že matka aj otec osvedčili existenciu právneho vzťahu účastníkov, právny záujem na tomto rozhodnutí ako i skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú dočasnú úpravu. Súd mal z návrhu matky aj otca ako aj zo šetrení kolízneho opatrovníka za preukázané, že rodičia detí nežijú v spoločnej domácnosti od augusta 2019. Rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom neboli doposiaľ upravené súdnym rozhodnutím, bol upravený iba styk rodičov s maloletými deťmi a to neodkladnými opatreniami. Matka po odchode zo spoločnej domácnosti

si zobrala so sebou iba najmladšiu dcéru O., ostatné tri staršie deti zostali v domácnosti otca, ktorý matke aktívne bránil v styku s nimi. V súčasnosti sa však už v domácnosti matky nachádzajú dve mladšie deti (T. O. O.) a v domácnosti otca sa nachádzajú dve staršie deti (Q. O. Š.). Maloletý T. sám vyjadril želanie bývať s matkou, ku ktorej odišiel. Vzťahy medzi rodičmi detí sú v súčasnosti konfliktné a do ich konfliktov intenzívne zaťahujú aj svoje maloleté deti. Rodičia nedokážu spolu riešiť záležitosti týkajúce sa ich maloletých detí, ani nedokážu navzájom dospieť k dohode týkajúcej sa starostlivosti či úpravy styku s deťmi. Súd mal za preukázané, že obaja rodičia majú vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky na vývoj a rast maloletých detí. Matka od 01.09.2020 nastúpila do zamestnania ako učiteľka a dosahuje príjem vo výške 805,- Eur brutto. Otec detí od 02.11.2020 je opätovne zamestnaný a dosahuje príjem vo výške cca 700,- Eur netto. Najstaršia dcéra účastníkov Q. absolútne odmieta svoju matku, čo vyplýva aj zo správ klinickej psychologičky, ktorá s rodinou pracuje v rámci výchovného opatrenia nariadeného v konaní o rozvod manželstva rodičov. Matka preto prejavila záujem o zverenie troch mladších detí Š., T. O. O. do svojej osobnej starostlivosti. Otec žiadal do svojej starostlivosti zveriť iba maloletého T.Š., ktorý sa sám rozhodol presťahovať k matke. Z osvedčených skutočností vyplýva, že rodičia detí spolu nežijú, vzťahy medzi nimi sú značne narušené, od rozpadu spoločnej domácnosti pred cca 14 mesiacmi starostlivosť o najmladšiu dcéru zabezpečovala matka a starostlivosť o ostatné maloleté deti zabezpečoval otec. Hoci styk rodičov s deťmi, ktoré práve nemali vo svojej osobnej starostlivosti bol upravený súdom, tento sa pravidelne nerealizoval, často pri jeho výkone zasahovala polícia, dokonca obaja rodičia podali návrhy na výkon rozhodnutia (spisové značky 34Em/1/2020 - konanie o návrhu matky, ktorej návrh bol zamietnutý práve z dôvodu prebiehania výchovného opatrenia v konaní o rozvod manželstva a 32Em/3/2020 - konanie o návrhu otca, o ktorého návrhu nebolo zatiaľ súdom rozhodnuté). Medzi rodičmi existujú spory, ktoré bránia tomu, aby sa dokázali rozumne dohodnúť na úprave výkonu svojich rodičovských práv a povinností ku svojim maloletým deťom. Maloletá O. sa v starostlivosti matky nachádza od rozpadu spoločnej domácnosti rodičov, maloletý T., ktorý pôvodne zostal u otca, sa od 20.10.2020 nachádza v domácnosti matky, a to na základe vlastného rozhodnutia, kedy kontaktoval sám matku, že chce ísť bývať k nej. Tu je potrebné zdôrazniť, že na strane ani jedného z rodičov neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté deti, ktoré by bránili niektorému z rodičov ďalej vykonávať osobnú starostlivosť o deti. Z uvedeného dôvodu, súd rešpektujúc želanie maloletého T., ktoré jednoznačne a jasne vyjadril aj pri pohovore s kolíznym opatrovníkom, tohto ponechal v osobnej starostlivosti matky. Zároveň v osobnej starostlivosti matky ponechal aj maloletú O. s čím, dôjde k zosúladeniu skutkového stavu s právnym stavom. Pokiaľ ide o maloletého Š., mal súd za preukázané, že tento pri pohovore s kolíznym opatrovníkom uviedol, že k matke ísť nechce lebo má zle schody, trčia jej káble zo zásuvky a tiež preto, že matka ich chce iba pre peniaze, ktoré dostane za to, že budú s ňou bývať. Maloletý ďalej uviedol, že mu chýba brat T. a pokiaľ ide o Q., tá často doma kričí a vtedy to nie je dobre. V jeho prípade súd veľmi citlivo posudzoval jeho názor vyslovený v tejto veci. Hoci sa Š. vyjadril, že nechce ísť k matke, súd v kontexte všetkých známych skutočností (výchovné opatrenie v rozvode, obsah návrhov rodičov, obsah správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov, obsah spisov o výkon rozhodnutia), má za to, že maloletý je zrejme v tomto smere silne pod vplyvom otca a svojej staršej sestry Q. (vyjadrenia sa maloletého na adresu matky, že ich chce iba pre peniaze alebo že je „H.“). Aj zo správ klinickej psychologičky mal súd za preukázané, že maloletý Š. sa k matke inak správa v prítomnosti otca a inak bez jeho prítomnosti. Súd mal ďalej za preukázané, že u otca sa reminiscencia na stroskotané manželstvo prejavuje vo výchovnom pôsobení na deti, ktoré evidentne ovplyvňuje v názoroch na ich vlastnú matku a snaží sa o úplnú elimináciu detí od matky. Okrem toho zo správ klinickej psychologičky mal súd jasne za preukázané, že maloleté deti negatívne kontrolujú svoje správanie pod vplyvom toho, že obava otca o rozhodnutie ohľadom bývania je neúmerne akcentovaná. Súd musí v prípade rozhodovania o maloletých deťoch predovšetkým zohľadňovať záujem dieťaťa a preto súd v záujme zachovania súrodeneckých väzieb uložil otcovi detí odovzdať do starostlivosti matky aj maloletého Š., ktorý sám vo svojej výpovedi uviedol, že mu brat chýba a aj za ním plakal. Dôležité je zachovanie súrodeneckých väzieb, čo už skonštatoval aj krajský súd vo svojom rozhodnutí ohľadne úpravy styku rodičov s deťmi. Súd dodáva, že vyjadruje úplné porozumenie k rodičovským právam otca detí, je však namieste uviesť, že otec tieto svoje práva uplatňuje či prezentuje nevhodným spôsobom, keď nedokáže rešpektovať rozhodnutie maloletého T.O. ísť bývať k matke, hoci sám skonštatoval, že jeho rozhodnutie rešpektovať bude, či narušuje vzdelávací proces detí na prvom stupni základnej školy, kedy nevhodným spôsobom dopytuje spolužiakov maloletého na aktuálne dianie v ich rodine. Je neprípustné, aby jeden z rodičov vyvíjal na maloleté dieťaťo tak silné pôsobenie voči druhému rodičovi, aby sa toto dieťa muselo stretávať s druhým rodičom potajomky. Otec detí podľa názoru súdu nevyvíja dostatočnú snahu o napravenie rodinných vzťahov, keď ukončil z jeho strany spoluprácu s Centrom pre deti a rodiny Zlatovce Trenčín, ktorú rodina vykonávala v rámci opatrení sociálnoprávnej

ochrany detí a takisto spochybňuje aj prácu klinickej psychologičky s rodinou v rámci súdom nariadeného výchovného opatrenia, snaží sa jej klásť podmienky, ktoré odborne nemôže akceptovať. Je potrebné zo strany každého rodiča, aby rešpektoval výchovnú rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote každého maloletého dieťaťa. Súd v tomto prípade neprihliadol na námietky otca, že matka býva v nevyhovujúcich podmienkach, pretože uvedené nevyplývalo zo správy kolízneho opatrovníka. Pokiaľ ide o dochádzku detí do školy z bydliska matky, ani tu súd nevidel problém, pretože deti aj z bydliska otca dieťaťa do školy dochádzali. Matka býva vo vedľajšej obci, čo nie je neprekonateľná vzdialenosť, okrem toho matka pracuje v objekte školy, ktorú maloleté deti navštevujú. Z uvedených dôvodov súd návrh otca na zverenie maloletého T. do jeho osobnej starostlivosti zamietol. Pokiaľ ide o najstaršiu dcéru účastníkov, maloletú Q., hoci túto ani jeden z rodičov nežiadal zveriť do svojej osobnej starostlivosti, súd mal za to, že je potrebné rozhodnúť aj o jej výchovnom prostredí, aby tak v katastrofálnej situácii, v ktorej sa rodina momentálne nachádza, bol zosúladený faktický stav so stavom právnym, a to aj vzhľadom na to, že u ostatných troch detí súd výchovné prostredie týmto rozhodnutím určil. Na základe uvedených skutočností súd bez návrhu začal konanie o úpravu práv a povinností k maloletej Q. a túto ponechal v osobnej starostlivosti otca, keďže má za to, že v súčasnej dobe, kedy maloletá Q. matku odmieta, by nebolo v jej záujme, aby bola zverená práve do jej osobnej starostlivosti. Podľa názoru súdu je preto potrebné, aby sa odstránila neistota ohľadne starostlivosti o maloleté deti, ktorá pramení z nezhôd medzi rodičmi. O zverení detí súd rozhodol dočasne, a to do rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to buď v konaní o rozvod manželstva vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 34P/180/2019 alebo v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností vedenom pod spisovou značkou 31P/179/2019. V konaní o rozvod manželstva majú rodičia s deťmi nariadené výchovné opatrenie, a to podrobenie sa odbornému poradenstvu, navyše vo veci bude vykonané znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvia poradenská psychológia za účelom zistenia čo najvhodnejšieho výchovného prostredia pre maloleté deti.

23. Zároveň súd považoval za potrebné upraviť aj vyživovacie povinnosti k maloletým deťom a to v nevyhnutnej miere. Matka detí žiadala určiť výživné na maloletého Š. a T. po 80,- Eur mesačne a na maloletú O. vo výške 60,- Eur mesačne. Súd však otca detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého Š. a T. na každého po 50,- Eur mesačne a na maloletú O. po 30,- Eur mesačne. Zároveň súd bez návrhu určil aj vyživovaciu povinnosť matky k maloletej Q. a to sumou 70,- Eur mesačne. Takto určené výživné na maloleté deti súd považoval za primerané a určené v nevyhnutnej miere na pokrytie potrieb maloletých detí do času, kým súd nerozhodne vo veci samej o výške vyživovacej povinnosti toho ktorého rodiča k maloletým deťom.

24. S poukazom na skutočnosť, že na základe tohto rozhodnutia bude výchovné prostredie maloletých detí oproti súčasnému stavu zmenené, mal súd za to, že je potrebné zrušiť rozhodnutia upravujúce styk rodičov s deťmi, a to uznesenie č. k. 31P/179/2019-35 zo dňa 03.10.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27CoP/2/2020-88 zo dňa 23.01.2020 a uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. 31P/179/2019-71 zo dňa 07.11.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27CoP/3/2020-94 zo dňa 23.01.2020, pretože ponechanie týchto rozhodnutí naďalej v platnosti by do aj tak už narušených rodinných vzťahov prinieslo ešte viac chaosu a nedorozumení a navyše by tieto rozhodnutia boli nevykonateľné. Nič však rodičom detí nebráni, aby pokiaľ sa na úprave styku toho ktorého rodiča s deťmi nedokážu dohodnúť, aby sa na súd obrátili s návrhom na úpravu styku.

25. Záverom súd opätovne dodáva a apeluje na rodičov detí, že je dôležité, aby si obaja rodičia uvedomili, že ako partneri sa môžu rozísť, ale ako rodičia sú navždy spojení nerozlučným putom prostredníctvom svojich detí a sú neoddeliteľnou súčasťou ich života. Je potrebné, aby obaja rodičia dokázali rozlíšiť rodičovskú rovinu a partnerskú rovinu vzťahu s tým, že akékoľvek nezhody medzi nimi by nemali presahovať a komplikovať výkon role rodičovskej, pretože záujem dieťaťa stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmov rodičov. V prípade konfliktného až nenávisťného vzťahu medzi rodičmi sa dieťa stáva nástrojom na vysporiadanie tohto vzťahu medzi rodičmi. Aj priemerne empatické dieťa sa za prítomnosti dvoch znepríatelených rodičov nemôže cítiť dobre a jeho nechť ublížiť čo i len jednému z nich, kladie na jeho psychiku ďalšie neúmerné požiadavky. Záujem dieťaťa nie je však možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného prostredia maloletého dieťaťa. Deti musia byť uchránené pred konfliktnými situáciami medzi rodičmi, ktoré rodičia prežívajú v dôsledku reminiscencie na stroskotaný vzťah a nemôžu byť na ne kladené nároky týkajúce sa rozhodnutí o ich výchovnom prostredí, ktoré navyše nezodpovedajú ich vývinovej zrelosti, čo na ne prenáša neúmernú zodpovednosť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v jednom vyhotovení (§ 357 CSP).

Proti výroku 3. o začatí konania bez návrhu odvolanie nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je v časti určenia výchovného prostredia maloletých detí vykonateľné, len čo bolo vyhotovené - výrok 1./I., výrok 1./II. a výrok 4./I. (§ 367 ods. 3 CMP).

V časti určenia vyživovacej povinnosti je neodkladné opatrenie vykonateľné doručením - výrok 1./III. a výrok 4./II. (§ 332 ods. 1 CSP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).